ESELA

(Da:i Sia: - Ezra; Modu - Esera; Bisini - Esra)

Hidadea Sia:

Esela buga da Hou Olelesu buga amoga fa:no dedei. Musa: Ba:bilone dunu da Yu fi dunu ilima gegeiba:le, ilia da Yu dunu huluane Ba:bilone sogega mugululi afugili asi. Esela buga da amo mugululi asi Yu dunu mogili ilia da Ba:bilone soge fisili, Yelusaleme moilai bai bagadega Godema nodone sia:ne gadosu hou bu hahamoma:ne asi, amo hou olelesa. Buga da amo hou agoane olelesa.

1 Yu mugululi asi dunu mogili ilia Sailase (Besia soge hina bagade) amo ea sia:beba:le, Ba:bilone soge fisili, Yuda sogega buhagi dagoi.

2 Ilia da Debolo diasu (musa: mugului) bu gagui amola doaligi, amola Yelusaleme moilai bai bagadega Godema nodone sia:ne gadosu hou bu hahamoi.

3 Ode bagohame gidigili, Esela da Yu dunu eno Yelusalemega oule asi. Esela da Gode Ea Sema amola hamoma:ne sia:i bagadewane dawa:i. E da Isala:ili dunu ilia da hou huluane Gode Ea hou defele bu hahamomusa:, bagade fidi.

Sia: Dedei

1 Mugululi asi dunu bisili Yuda soge amola Yelusaleme moilai bai bagadega buhagisu...Sia:alalo 1:1-2:70

2 Debolo diasu mugului bu gagui amola doaligi... ...Sia:alalo 3:1 - 6:22

3 Esela amola mugululi asi dunu eno mogili da buhagi...Sia:alalo 7:1 - 10:44

ESELA

Sailase da Yu Dunuma Ilia Sogedafa amoma buhagima:ne Sia:i

1 *Ode bisili amoga Sailase da Besia soge ouligisu, Hina Gode Ea balofede (Gode Sia: Alofesu dunu) Yelemaiama musa: sia:i liligi da amo defele doaga:i dagoi ba:i. E da Sailase ea asigi dawa:su olelebeba:le, Sailase da ea fidisu dunuma ilia da sia: amo dedene, ea soge amo ganodini dunu huluane nabima:ne idili ima:ne sia:i. Ea sia: da agoane dedei,

2 †"Na, Sailase, Besia hina bagade da dilima sia:sa. Hina Gode, Hebene amoga Hina esala, amo da na osobo bagade fifi asi gala huluane ilima hina esaloma:ne hamoi dagoi. Amola E da na Yelusaleme moilai bai bagadega Ea Debolo diasu gaguma:ne sia:i. 3 Gode da dilia Ea hou lalegagui dunu huluane noga:le fidimu da defea. Dilia Yelusaleme moilai bai bagade amoga asili, Hina Gode Ea Debolo diasu mugului amo bu gaguma. Hina Gode da Isala:ili dunu ilia Gode amola ilia da Yelusaleme amo ganodini, Ema nodone sia:ne gadolala. 4 Gode Ea fi dunu ilia gadenene fi na:iyado dunu da mugululi asi dunu ilia masa:ne logo fidimu da defea. Ilia da silifa, gouli amola ohe fi ilia liligi gaguli masa:ne

---

* **1:1:** Yelemaia 25:11; 29:10 † **1:2:** Aisaia 44:28

amola ilima imunu da defea. Amola Gode Ea Debolo diasu amo ganodini, Godema ima:ne liligi ilima imunu da defea.”

5 Amalalu, Yuda fi bisilua dunu, Bediamini fi bisilua dunu, gobele salasu dunu, Lifai fi dunu amola dunu eno huluane amo Gode da ilia dogoga sia:i dunu, ilia da Yelusalemega Hina Gode Ea Debolo diasu gagumusa: masa:ne, liligi momagei dagoi.

6 Ilia na:iyado dunu da ili fidi. Ilia da ilima liligi bagohame iasu. Ilia da silifa yaeya, gouli, ha:i manu, ohe fi ilia liligi gaguli masa:ne amola noga:i liligi eno Debolo ganodini Godema ima:ne liligi, ilima iasu.

7 Musa:, hina bagade Nebiuga:denese da amo gouli, silifa amola ofodo amo lale, hina: ogogosu ‘gode’ ilia debolo diasu ganodini salasu. Sailase da amo liligi lale, Yu dunuma bu i. 8 Sailase da liligi huluane gaguli misini, Besia muni ouligisu dunu Midilida:de ema i. Midilida:de da amo liligi dedenanu, Yuda ouligisu dunu amo Sesebaisa ema i.

9-10 Liligi idi da agoane gala,
Gouliga hamoi ofodo (Godema iabe salasu) ...30
Silifaga hamoi ofodo (Godema iabe salasu) ...1,000
Ofodo eno...29
Gouli ofodo fonobahadi...30
Silifa ofodo fonobahadi...410
Eno sasali liligi...1,000

11 Amo liligi huluane gilisili da gouli amola silifa ofodo, amola sasali liligi eno 5400 agoane. Sesebaisa amola mugululi asi dunu eno da

Ba:bilone fisili, Yelusalemega asili, ilia da amo liligi gaguli asi.

2

Isala:ili Fi Dunu ilia Yelusaleme Sogega buhagisu
(Nihemaia 7:4-73)

1 Mugululi asi dunu bagohame da Ba:bilone soge fisili, Yelusaleme soge amola Yuda soge amoga buhagi. Ilia da ilia musa: moilaidafa amoga buhagi. Musa: Nebiuga:denese da amo mugululi asi dunu ilia sosogo fi lale, Ba:bilone sogega udigili hawa: hamomusa: mugululi oule asi. 2 Ilia bisilua dunu da Selubabele, Yosiua, Nihemaia, Sila:ia, Liela:iya, Modigai, Bilisia:ne, Misiba, Bigifa:i, Lihame amola Ba:iana. Isala:ili dunu ilia da mugululi asi fisili, Isala:ili sogega buhagi, amo ilia sosogo fi amola idi da hagudu dedei diala.

3-20 Fi Idi
Ba:ilose...2,172
Siefadia...372
A:ila...775
Ba:iha:de Moua:be
(Yesua, Youa:be amola elagaga fi) ...2,812
Ila:me...1,254
Sa:du...945
Sa:ga:iai...760
Ba:ini...642
Biba:iai...623
A:saga:de...1,222
A:dounaiga:me...666
Bigifa:i...2,056
A:idini...454

A:ida (eno dio da Hesigaia) ...98
Bisa:iai...323
Youla... 112
Ha:isiame...223
Giba...95

21-35 Amola dunu amo ilia aowalali da hagudu dedei moilai amo ganodini esalu, amo da buhagi. Moilai amola dunu da buhagi ilia idi da amo,

Moilai Dunu Idi
Bedeleheme...123
Nidoufa...56
A:nadode...128
A:sama:ifede...42
Gilia:de Yialimi, Gifaila amola Bialode...743
La:ima amola Giba...621
Misima:si...122
Bedele amola A:iai...223
Nibou...52
Ma:gebisi...156
Ila:me eno...1,254
Ha:ilime...320
Lode, Ha:ididi amola Ounou...725
Yeligou...345
Sina:ia...3,630

36-39 Gobele salasu fi ilia da mugululi asi fisili buhagi amo ilia dio amola ilia idi da hagudu dedei amo,

Gobele Salasu Fi... Idi
Yeda:iya (Yesua egaga fi) ...973
Imoia...1,052
Ba:sa...1,247
Ha:ilima...1,017

40-42 Lifai fi ilia da mugululi asi fisili buhagi amo ilia dio amola ilia idi da hagudu dedei amo,

Lifai Fi...Idi

Yesua amola Ga:demiele (amo da Houdafia egaga fi) ...74
Debolo gesami dunu (amo da A:isa:fe egaga fi) ...128
Debolo sosodo aligisu dunu (amo da Sia:lame, A:ida,
Da:lamone, A:gabe, Hadaida amola Sioubai amo iligaga fi) ...139

43-54 Amola Debolo hawa: hamosu fi da mugul-uli asi fisili buhagi amo ilia dio da hagudu dedei amo,

Saiha, Hasuba, Da:baiode, Gilose, Saiaha, Ba:idone, Lebana, Ha:iga:ba, A:gabe, Ha:iga:be, Sia:malai, Ha:ina:ne, Gidele, Ga:iha, Lia:iya, Lisini, Nigouda, Ga:sa:me, Usa, Basia, A:sana, Miunime, Mefisime, Bagebage, Hagufa, Hahe, Ba:selude, Mihaida, Hasia, Bagose, Sisela, Dima, Nesaia, amola Hadaifa. 55-57 Hina bagade Soloumane ea hawa: hamosu dunu ilia da mugululi asi fisili, buhagi, amo ilia dio da hagudu dedei amo, Soudai, Ha:soufelede, Biluda, Ya:iala, Dagone, Gidele, Siefadaia, Ha:dili, Bogilede, Ha:sebaime amola A:imi.

58 Debolo hawa: hamosu dunu amola Soloumane ea hawa: hamosu dunu amo iligaga fi da mugululi asi amo fisili, buhagi amo ilia idi huluane da 392.

59 - 60 Dunu idi 652 amo ilia da Isala:ili sosogo fi amo Dila:iya fi, Doubaia fi amola Nigouda fi (ilia da musa: moilai amo Dele Mila, Dele Hasa, Sielabe, A:da:ne amola Imaia amo ganodini esalu) ilia amola da mugululi asi fisili, buhagi. Be ilia da Isala:ili dunu iligaga fidafa amo dafawane

idili olelemu da hamedei. Ilia dio dedei da fisi dagoi.

61 - 62 Amola gobele salasu fi eno da meloa dedei amo ilia da gobele salasudafa iligaga fi olelemu da hame gala, ilia dio da Haba:iya, Ha:gose amola Basila:iai. (Basila:iai gobele salasu fi ilia aowalali dunu da Basila:iai Gilia:de fi uda amo lai. E da ea aowa fi dio lai dagoi). Be amo dunu da ilia aowalali noga:le olelemu da hamedeiba:le, Isala:ili dunu da ili gobele salasu hamoma:ne hame ilegei.

63 *Yu eagene hina dunu da amo dunu ilia da Godema iasu ha:i manu amo mae moma:ne sia:i. Gobele salasu dunu da Ulimi igi amola Damini igi amo ea hou bu noga:le dawa:sea fawane amo ha:i manu da defea, e sia:i.

64-67 Musa: mugululi asi dunu da Isala:ili sogega buhagi amo ilia idi huluane da - 42,360. Amola amo dunu ilia hawa: hamosu dunu (dunu amola uda) amo ilia idi da 7,337. Amola dunu amola uda gesami hea:su amo gesami liligi dusu idi da 200. Ohe fi ilia oule asi idi da –

Hosi...736
Miule...245
Ga:mele...435
Dougi...6,720

68 Mugululi asi dunu buhagi amo da Hina Gode Ea Debolo diasu Yelusaleme amo ganodini amoga doaga:loba, fi ouligisu dunu mogili da Debolo amo ea musa: sogebiga bu gaguma:ne, liligi hahawane udigili iasu.

69 Ilia gasa amola ilia labe amo defele hahawane iasu. Amola ilia iasu idi huluane da amo,

---

* **2:63:** Idisu 27:21

Gouli...500 gilougala:me
Silifa...2,800 gilougala:me
Gobele salasu abula...100
70 †Gobele salasu dunu, Lifai dunu amola
mogili eno dunu ilia da Yelusaleme amola
gadenene sogebi amoga fi galu. Gesami hea:su
dunu, Debolo sosodo aligisu dunu amola Debolo
hawa: hamosu dunu da gadenene moilai amo
ganodini fisu. Amola Isala:ili dunu eno huluane
da ilia aowalali ilia moilai amo ganodini fi galu.

3

Ilia da Nodone Sia:ne Gadosu Hou bu Hahamoi

1 Oubi fesu da udui galu, Isala:ili dunu huluane
da ilia moilaidafa amo ganodini fi dagoi ba:i.
Amalalu, dunu amola uda huluane da Yelusale-
mega gilisi. 2 *Amola Yosiua (Yihosada:ge
egefe), eno gobele salasu dunu amola Selubabele
(Sia:diele egefe) amola ea sosogo fi da Isala:ili
Hina Gode amo Ea oloda bu gagui. Bai ilia da
Gode Ea hawa: hamosu dunu Mousese, amo ea
Sema amola hamoma:ne sia:i dedei defele, amo
oloda da:iya Godema gobele salasu hamomusa:
dawa:i. 3 †Musa: mugululi asi dunu buhagi
da dunu amo ilia musa: soge ganodini esala
amoga beda:i. Be ilia da oloda amo ea musa:
sogebi amoga bu gagui. Amalalu, ilia da bu
hahabe huluane amola daeya huluane amoga
gobele salasu hamosu. 4 ‡Ilia da Sogega Fasela
Diasu Lolo Nabe amo sema defele hamosu. Eso

---

† **2:70:** 1 Hou Olelesu 9:2; Nihemiah 11:3 * **3:2:** Gadili Asi 27:1 † **3:3:** Idisu 28:1-8 ‡ **3:4:** Idisu 29:12-38

huluane ilia da amo eso ea gobele salasu sema
ganodini dedei amo gobei. 5 §Amola ilia eno gob-
ele salasu amo ohe gogo gobesu, Oubi gaheabolo
doaga:loba gobele salasu, Godema nodone sia:ne
gadosu gilisisu amola Hina Godema hahawane
udigili iasu amo huluane ilia da hamosu. 6 Ilia da
Debolo amo bu gagumusa: hame hemoi. Be oubi
fesuale gala bisili esoga, ilia da Hina Godema
gobele salasu hemosu.

Ilia Da Debolo Diasu Bu Gagui

7 Isala:ili dunu da Debolo diasu gagusu dunu
(amo da igi hedofasu dunu amola ifa hahamosu
dunu) ilima ha:i manu, hano amola olife fage
amoea maga:me i. Amo liligi ilia da Daia
moilai bai bagade amola Saidone moilai bai
bagadega, Lebanone soge dolo ifa bidi lama:ne
iasi. Amo ifa da hano wayabo amoga misini,
Yoba moilaiga doaga:su. Amo hou da Besia hina
bagade Sailase amo ea sia:ga hamoi. 8 Amalalu,
oubi ageyadu amo odega fa:no ilia da Debolo
ea sogebi Yelusalemega doaga:le, ilia da bisili
hawa: hamoi. Selubabele, Yosiua, eno Isala:ili
dunu huluane, gobele salasu dunu amola musa:
mugululi asi buhagi dunu huluane da gilisili
hawa: hamosu. Ilia da Lifai dunu amo ilia
esalebe ode 20 gidigi amola amo baligi, amo ilia
da Debolo diasu bu gagusu amo ouligima:ne sia:i.
9 Lifai dunu afae amo Yesua, ea dunu mano,
ea sosogo fi amola Ga:damiele amola egefe (ilia
da Houdafia fi dunu) ilia da gilisili Debolo bu

§ **3:5:** Idisu 28:11 - 29:39

gaguma:ne ouligisu. (Henada:de fi Lifai dunu da
ili fidisu.)
10 **Hawa: hamosu dunu ilia Debolo diasu
bisili gagubiba:le, gobele salasu dunu ilia abula
salawane, dalabede dusu agoai amo ilia loboga
gagui, amola A:sa:fe da dadabisu gaguli, dusa
lelu. Amola ilia da gilisili Hina Godema nodone
gesami hea:su amo da musa: Da:ibidi ea es-
oga hamoi defele hamosu. 11 ††Ilia da Hina
Godema nodone gesami hea:su, ha:giwane hea:i
amane, "Hina Gode da defeadafa. Ea Isala:ili
dunuma asigidafa hou da Fifi Ahoanusudafa."
Debolo diasu ea bai amo gagusu da wali hemobe
ba:i. Amaiba:le ilia da ha:giwane gesami hea:su
12 Musa: gobele salasu dunu, musa: Lifai dunu
amola fi ouligisu hina dunu, mogili ilia da musa:
Debolo diasu ba:i. Ilia da Debolo diasu gahe-
abolo ea bai gagubi ba:loba, fofagiba:le dinanu.
Be eno dunu esalebe da bagadewane nodone
halasu. 13 Ilia Debolo diasu gagusu amo nodoi
ba:beba:le, dunu huluane da nodone bagade-
wane halale wele sia:nanu, badilia fi dunu hu-
luane nabima:ne. Amola, disu amola nodone
halasu da afafane afae nabimu hamedeiwane
ba:i.

4

Ha lai Dunu Da Debolo Diasu Gagusu Amo Wadela:musa: Dawa:i

** **3:10:** 1 Hou Olelesu 25:1 †† **3:11:** 1 Hou Olelesu 16:34; 2 Hou Olelesu 5:13; 7:3; Gesami Hea:su 100:5; 106:1; 107:1; 118:1; 136:1; Yelemaia 33:11

1 Yuda fi dunu amola Bediamini fi dunu ilia
ha lai dunu da mugululi asi dunu da buhagili,
Isala:ili Hina Gode Ea Debolo diasu gagubi nabi.
2 *Amaiba:le, ilia da Selubabele amola Isala:ili
fi ouligisu dunu ilima asili, amane adole ba:i,
"Ninia amola da Debolo diasu gagumusa: fidimu
da defeala:? Ninia Godema sia:ne gadosu da
dilia Godema sia:ne gadosu amo defele sia:ne
gadosa. Amola Asilia hina bagade Isaha:done
da sia:beba:le ninia guiguda: misi, amo fa:no
ninia da Godema gobele salasu hou huluane
hamonana."
3 Selubabele, Yosiua amola Isala:ili fi ouligisu
dunu da ilima amane adole i, "Ninia da Hina
Gode Ea Debolo diasu gagusia, eno fidisu dunu
hame lamu. Ninisu amo Besia hina bagade
Sailase amo ea sia:i defele, gagumu."
4 Amalalu, dunu da musa: Isala:ili sogega esalu
da Yu dunu beda:ma:ne gasa fi hamosu. Ilia
da Yu dunu ilia Debolo gagumu hawa: hamosu
hedofamusa: dawa:i galu.
5 Ilia da Besia eagene dunu amo Yu dunu
ilia Debolo gagusu hawa: hamosu hedofama:ne,
hano suligili muni ilima i. Amo hou ilia
da Sailase ea Besia soge ouligisia amola fa:no
Da:liase da Besia soge ouligisia, amo esoha ilia
da mae fisili hamosu.

Ha lai Dunu Da Yelusaleme Amo Bu Gagusu Hedofamusa: Dawa:i

6 †Hina bagade amo Segesisi da Besia ouligisu
hou lai dagoi. Ea ouligisu degabo laloba, dunu

---

* **4:2:** 2 Hina Bagade 17:12-41 † **4:6:** Eseda 1:1

amo Yuda soge amola Yelusaleme ganodini esalu,
ilima ha lai dunu da ilima fofada:musa: meloa
dedene i.
7 Fa:no, hina bagade eno amo Adasegesisi da
Besia soge ouligisia, ha lai dunu amo Bisila:me,
Mililida:de amola Da:ibia:le ilia da Adasege-
sisima meloa dedene i. Amo meloa ilia da
A:lama:ia:ge sia:ga dedei. Idisia, ilia da bu Besia
sia: amoga afadenema:ne sia:i.

8 Amola eagene hina dunu amo Lihame amola
soge dedesu dunu amo Simisai, ela da Adasege-
sisi ema Yelusaleme ea hou olelemusa: meloa
dedene i, amane,
9 “Lihame (eagene hina dunu), Simisai (soge
dedesu dunu), ela fidisu dunu, fofada:su dunu
amola ouligisu dunu eno huluane (amo huluane
da musa: Ila:me soge moilai bai bagade amo
Ilege, Ba:bilone amola Susa amoga misi) amola
10 dunu eno amo gasa bagade hina Asoba:niba:le
da ilia moilaia mugululi, ilia da Samelia moilai
bai bagade amola eno sogebi Guma:dini Iu-
fala:idisi Soge amo ganodini fima:ne oule asi, da
amo meloa dedene iaha.”
11 Ilia da meloa agoane dedene i, “Ninia da
di, hina bagade Adasegesisi, ninia da dia hawa:
hamosu dunu Guma:dini Iufala:idisi soge amo
ganodini esala, dima meloa dedene iaha.

12 Hina bagade! Di da Yelusaleme amoma
doaga:i hou dawa:mu da defea. Yu dunu da
dia soge eno amoga misini, Yelusaleme amo
ganodini fili, ilia amo wadela:i amola hame
nabasu moilai bai bagade amo bu gagulala. Ilia
amo moilai bai bagade gagoi gagulala amola ea

gagui da gadenenewane dagomu ba:sa. 13 Hina
bagade! Amo moilai bu gagusia amola amoea
gagoi dagosea, Yu fi dunu da dima su muni iasu
hou fisimu, amola dia su labe da ebelemu agoai
ba:mu. 14 Di da nini huluane ouligisa. Amaiba:le,
agoai hou doaga:mu ninia higa:i ba:mu. Ninia
agoane dawa:, 15 di da dia fidisu dunu ilima
ilia meloa dedei dia aowalali ilia dedei, amo
ganodini hogoma:ne sia:ma. Di agoane hamosea,
Yelusaleme soge dunu da eso huluane mae fisili,
hame nabasu hou hamosu di da ba:mu. Ilia
gasa fi hou hamobeba:le, hina bagade amola
soge ouligisu dunu da se bagade nabi amola
ili ouligimu gasa bagade ba:i. Amaiba:le, amo
moilai bai bagade da wadela:lesi dagoi ba:i.
16 Amaiba:le ninia da agoane dawa:. Ilia da amo
moilai bai bagade amola ea gagoi bu gagusia,
di hina bagade, da Guma:dini Iufala:idisi soge
ouligimu hamedeiwane ba:mu." Ilia da amo
meloa Adasegesisi ema dedene i.

17 Adasegesisi da ilima dabe meloa amane
dedene i, "Dilia! Lihame (eagene hina dunu),
Simisai (soge dedesu dunu) amola ela fidisu dunu
Samelia soge amola Guma:dini Iufala:idisi soge
amo ganodini esala. Asigi sia: sia:sa!

18 Dilia nama meloa dedene iasi amo na sia:
alofele iasu dunu da afadenene, nama idili i.
19 Na sia:beba:le, na fidisu dunu da aowalali
ilia meloa dedei amo hogolala ba:i. Dafawane!
Musa: amola amo fa:no, Yelusaleme fi dunu da
hina bagade ilia sia: hame nabasu, amola amo
ganodini hame nabasu dunu amola nimi bagade
dunu bagohame ba:su. 20 Gasa bagade Ba:bilone

hina dunu da Yelusaleme amola Guma:dini Iufala:idisi soge huluane ouligisu. Ilia da su (da:gisi) muni amo dunuma lasu.

21 Amaiba:le, amo dunuma ilia Yelusaleme bu gagusu go fisima:ne sia:ma. Na da bu gaguma:ne sia:sea fawane, ilima bu gaguma:ne sia:ma. 22 Ilia da na hou bu wadela:sa:besa:le, amo sia: hedolo adoma!" Adasegesisi da amo meloa dedene iasi.

23 Sia: alofele iasu dunu da amo meloa Lihame amola Simisai amola ela fidisu dunu ilima idili i. Ilia da Yelusalemega hedolo asili, Yu dunu ilia moilai bai bagade gagusu logo hedofai dagoi.

Debolo Diasu Gagusu Hawa: Hamosu Da Bu Hemoi

24 ‡Debolo diasu bu gagusu logo da hedofaiba:le, ilia da hame hawa: hamosu. Amalalu, hina bagade eno ea dio amo Da:liase da Besia soge ouligisu hou lai. E da ode aduna ouligilalu,

5

1 *balofede dunu aduna amo Ha:ga:iai amola Segalia (Idou egefe) da Isala:ili Gode amo Ea Dioba:le, Yu dunu Yuda soge amola Yelusaleme amo ganodini esalu, ilima muni sia:su. 2 †Selubabele (Sia:ladiele egefe) amola Yosiua (Yehosada:ge egefe) da balofede dunu ela sia: nabaloba, elea da Debolo diasu Yelusaleme amo ganodini bu gagumusa:, bu hawa: hamosu mui. Amo balofede dunu aduna da ela fidi.

---

‡ **4:24:** Ha:ga:iai 1:1; Segalaia 1:1 * **5:1:** Ha:ga:iai 1:1; Segalaia 1:1 † **5:2:** Ha:ga:iai 1:12; Segalaia 4:6-9

3 Hedolodafa, Da:denai (Guma:dini Iufala:idisi
eagene hina), Sidabosinai amola ela na:iyado
ouligisu dunu da Yelusalemega misini, gasawane
amane adole ba:i, “Dilia da nowa dunu ea
sia:beba:le amo Debolo diasu gagusala: amola
hahamosala:?” 4 Amola ilia da dunu Debolo
diasu gagulalu amo dunu huluane ilia dio adole
ba:i. 5 Be Gode da Yu ouligisu dunu noga:le
ouligibiba:le, Besia eagene dunu ilia da Da:liase
ema meloa dedene ianu amola ea adole iasu
ba:beba:le fawane, Yu dunu ilia gagusu logo bu
hedofamusa: dawa:i. 6 Ilia da Da:liase ema
dedene iasi amane,
7 “Hina bagade Da:liase! Di olofoiwane
esalumu da defea. 8 Ninia sia: nabima! Ninia da
Yuda sogega asili, Yu dunu da Hina Bagade Gode
Ea Debolo diasu amo gagulalebe ba:i. Ilia da igi
bagade amola ifa amo dobea ganodini madelagi
agoane gagulala. Ilia dawa:iwane amola noga:le
hawa: hamonana.
9 Amalalu, ninia da dunu fi ouligisu dunu
ilima nowa da ilima Debolo bu gaguma:ne amola
hahamoma:ne ilima sia:bela:? amane adole ba:i.
10 Amola ninia da dima amo hawa: hamosu dunu
ilia ouligisu dunu dio olelemusa:, ninia da Yu
dunu ilia ouligisu dio adole ba:i.
11 Ilia da ninima adole i, ‘Nini da Gode (Hebene
amola osobo bagade amoma Hina Bagade) amo
Ea hawa: hamosu dunu. Musa: hemonega,
gasa bagade Isala:ili ouligisu da amo Debolo
diasu gagui amola hahamoi. Ninia da amo
diasu bu gagulala. 12 ‡Be ninia aowalali dunu

‡ **5:12:** 2 Hina Bagade 25:8-12; 2 Hou Olelesu 36:17-20; Yelemaia 52:12-15

da wadela:le hamoiba:le, Hebene Gode da ougi galu. Amaiba:le, Gode da ea logo fodobeba:le, Ba:bilone hina bagade Nebiuga:denese (e da Ga:ledia:ne fi dunu) da ninia fi dunuma hasalasi. E da Debolo diasu wadela:lesi amola dunu huluane mugululi Ba:bilone sogega masa:ne mugululi asi. 13 §Amalalu, hina bagade Sailase da Ba:bilone ouligisu hou laloba, ode bisili amoga, e da Debolo diasu bu gaguma:ne sia:i. 14 Musa: Nebiuga:denese da Yelusaleme Debolo amoga silifa ofodo amola gouli ofodo, amo lale, eno ogogole 'gode' liligi ea debolo Ba:bilone soge ganodini ligisi. Amo huluane, Sailase da Yu dunuma bu iasu. E da Sieseba:isa amo Yuda eagene hawa: hamomusa: ilegei amola amo liligi ema i. 15 Sailase da ema e da amo liligi bu Yelusaleme Debolo diasu ganodini salima:ne amola Debolo ea musa: sogebi amoga bu gaguma:ne sia:i. 16 Amaiba:le, Sieseba:isa da misini, Debolo ea bai hamoi. Amalalu, ninia da Debolo diasu gagulalu, be wali gagui da hame dagoi.

17 Defea! Hina bagade! Di da hanai galea, dia fidisu dunu da eagene ilia meloa dedei ganodini hogole ba:mu da defea. Sailase da amo Debolo diasu Yelusaleme amo ganodini bu gaguma:ne sia:bela: o hame sia:bela:, amo hogole ba:ma. Amasea, dia hanai amo ninima adoma," Yu dunu ilia da amane sia:i.

6

Sailase Ea Musa: Sia:i Dedei Dialebe bu Ba:i

§ **5:13:** Esela 1:2-11

1 Amaiba:le, hina bagade Da:liase da ea fidisu
dunu ilia eagene meloa dedei Ba:bilone moilai
bai bagade amo ganodini dialu, amo hogoma:ne
sia:i. 2 Be ilia da Ba:bilone moilai bai bagade amo
ganodini amo meloa dedei hame ba:i. Ilia da
Egeba:da:na moilai bai bagade (Midia soge amo
ganodini dialu) amoga bioi meloa dialebe ba:i.
Amo ganodini, sia: amane dedei dialebe ba:i.
3 "Hina bagade Sailase da ea ode bisili ouligisu
hou amoga, ilia da Yelusalemega Debolo diasu
gobele salasu hamomusa: bu gaguma:ne sia:i.
Amo Debolo gagusia, ea defei da 27 mida sedade
defei amola 27 mida ba:de defei gaguma:ne sia:i.
4 E da Debolo dobea agoane gaguma:ne sia:i. Igi
dada:lesu udiana hagudu legele bu ifa dada:lesu
afae legema. Hawa: hamosu liligi amo bidi
lasu muni huluane Besia eagene ilia fawane da
imunu. 5 Amola gouli amola silifa ofodo, amo
musa: Nebiuga:denese da Yelusaleme Debolo di-
asuga lale, Ba:bilone moilai bai bagadega gaguli
asi, amo huluane ilia da amo liligi ea sogebidafa
Yelusaleme Debolo amoga bu gaguli masa!" ilia
da Sailase ea sia: agoane dedei dialebe ba:i.

Da:liase da Debolo Hawa: Hamosu Bu Hamoma:ne Sia:i

6 Amalalu, Da:liase da Yu dunuma sia: adole
iasi, "Na da dili, Da:denai (Iufala:idisi Hano
Guma:dini soge eagene ouligisu dunu), Sis-
abosinai amola dilia na:iyado ouligisu dunu
Guma:dini Iufala:idisi soge ganodini esala, dil-
ima meloa dedesa. 'Debolo diasu gadenene
maedafa masa. 7 Amola, Debolo gagusu hou mae
migelema. Yuda eagene ouligisu dunu amola Yu

fi ouligisu dunu da Gode Ea Debolo diasu amo
ea musa: sogebi amoga bu gagumu da defea.
8 Dilia amo dunu Debolo bu gaguma:ne fidima.
Amo hawa: hamosu da mae yolele hedolo
hehenane hawa: hamoma:ne, ilima muni amo
ninia eagene muni Guma:dini Iufala:idisi sogega
laha amo ilima hedolo ima. 9 Eso huluane, mae
fisili, dilia Yelusaleme gobele salasu dunu, ilia
hanai dilima adolalu, amo defele ilima ima. Amo
da bulamagau mano gawali o sibi o sibi mano
Hebene Godema gobele salimusa: o widi o deme
o waini o olife susuligi.

10 Yu dunu da Hebene Gode Ema gobele salasu
Ea hanai defele Ema hamomusa: amola Gode da
na amola na dunu mano hahawane dogolegele
fidima:ne, ilia da Ema nodone sia:ne gadoma:ne,
agoane hamoma. 11 Na da sia: eno sia:sa. Nowa
dunu da amo sia: hame nabasea, dilia ifa ea
diasuga dialu fadegale fasili, amalu agesone,
amalu amo dunu ea da:i hagomoa soma. Amola
ea diasu go da isu salasu hamoma. 12 Gode
da osobo bagade dunu ilia Ema nodone sia:ne
gadoma:ne, Yelusaleme moilai bai bagade amo
ilegei dagoi. Amaiba:le, nowa dunu da na
sia: dedei amo hame nabasea, o Debolo diasu
wadela:musa: dawa:sea, Gode da amo dunu
wadela:mu da defea. Na, Da:liase da amo sia:
sia:iba:le, dilia amo sia: amoma noga:le fa:no
bobogema.’ ”

Ilia Debolo Diasu Godema Sia:ne Gadosu Hamomusa: Modale Ligiagale Doaligi

13 Amalalu, Da:denai (eagene hina dunu), Sid-
abosinai amola ela na:iyado ouligisu dunu, ilia

da Da:liase ea sia: defele hamoi. 14 *Yu ouligisu
dunu da Debolo diasu gagusu hehenane hawa:
hamonanu. Balofede dunu Ha:ga:iai amola
Segalia da ilia dogo denesima:ne fidisu. Amalalu,
Isala:ili Gode amola Besia hina bagade dunu
udiana amo Sailase, Da:liase amola Adasegesisi,
ilia hamoma:ne sia:i defele, Debolo diasu da
gagui dagoi ba:i. 15 Eso udiana amo oubi ea dio
amo Ada, amoga, ilia Debolo diasu gaguli dagoi.
Amo ode da Da:liase ea Ba:bilone soge ouligisu
ode gafeyale gidigi. 16 Amalalu, Isala:ili dunu hu-
luane, amo gobele salasu dunu, Lifai dunu amola
mugululi asi buhagi dunu huluane da hahawane
bagade Debolo diasu Godema sia:ne gadosu
hamomusa:, modale ligiagale doasi. 17 Amo hou
hamoma:ne, ilia da bulamagau 100 agoane, sibi
200 agoane amola sibi mano 400 agoane, gobele
salasu hamoma:ne iasu. Amola, Wadela:i Hou
Gogolema:ne Olofoma:ne Iasu da goudi fagoyale
gala. Amo da goudi afae da Isala:ili fi afae hi
gagaia gaguli iasu. 18 Amola Mousese ea sema
buga ganodini dedei defele, ilia gobele salasu
dunu amola Lifai dunu ilima Debolo ouligisu hou
Yelusaleme amo ganodini olelei.

Ilia da Baligisu Lolo Mai

19 †Mugululi asi buhagi dunu da eso14 oubi age
amoga, amola ode ageyadu amoga ilia da buhagi
- amo esoga ilia da Baligisu Lolo mai. 20 Gobele
salasu dunu amola Lifai dunu da ilia ledo hulu-
ane dodofei amola ilia sema defele ledo hame
agoai ba:i. Amola Lifai dunu da ilisu, gobele

---

* **6:14:** Ha:ga:iai 1:1; Segalaia 1:1 † **6:19:** Gadili Asi 12:1-20

salasu dunu amola dunu huluane da mugululi asili buhagi, amo huluane ilia gobele salasu hamoma:ne, ohe fi medole legei. 21 Isala:ili dunu mugululi asi buhagi dunu amola musa: Gode Ea hou hame lalegagui ilia da dunu Isala:ili soge amo ganodini esalu amo ilia musa: hou fisili, Isala:ili Hina Godema nodone sia:ne gadomusa: sinidigi, amo dunu huluane da gobele salasu ha:i manu nasu.

22 Eso fesuale amoga, ilia da Agi Yisidi Hame Sali Lolo Nabe hahawane hamosu. Hina Gode da fidibiba:le, Asilia hina bagade da ilima asigiba:le, e da ilia Isala:ili Gode Ea Debolo amo bu buga:le gagusu hou fidisu. Amaiba:le, Isala:ili dunu da hahawane bagade ba:i.

7

Esela da Yelusalemega Doaga:i

1 Ode bagohame gidigili, Adasegesisi da Besia hina bagade esalea, dunu afadafa ea dio amo Esela da esalu. Ea aowalali aowa da musa: gobele salasu hina ea dio amo Elane. Esela ea aowa fi da agoane esalusu. 2-5 Elane amoea mano da Elia:isa, amoea mano da Finia:se amoea mano da Abisiua amalu Bugai, Usai, Selahaia, Mila:iode, A:salaia, A:malaia, Ahaidabe, Sa:idoge, Sia:lame, Hiligaia, A:salaia, Sila:iya amalu Esela.

6-7 Esela da Isala:ili Hina Gode amo Ea sema Mousesegili dedene i, amo noga:ledafa dawa:i galu. Esela ea Hina Gode da e hahawane dogolegele fidisu. Amaiba:le, Besia hina bagade da ea adole ba:i liligi ema iasu. Ode fesuale amo Adasegesisi da Besia ouligi, Esela da

Ba:bilone soge fisili Yelusaleme sogega gobele salasu dunu, Lifai dunu, Debolo diasu gesami hea:su dunu, Debolo sosodo aligisu dunu amola Debolo hawa: hamosu dunu, amo mogili gilisili oule asi. 8-9 Ilia da Ba:bilone soge yolesili asi eso magobo amola oubi magobo amoga, Gode Ea fidibiba:le, eso magobo amola oubi biyadu amoga Yelusalemega doaga:i. 10 Esela da eno liligi mae dawa:le, eso huluane Hina Gode Ea sema amola hamoma:ne sia:i huluane idilalu, amola defele hawa: hamosu. Amola Isala:ili dunu ilia noga:le dawa:ma:ne, e da Gode Ea sema amola hamoma:ne sia:i ilima olelesu.

Adasegesisi da Meloa Dedene, Eselama I

11 Esela da gobele salasu dunu amola bagade dawa:su dunu. E da sema amola hamoma:ne sia:i amo Hina Gode da Isala:ili dunuma i, amo huluane bagade dawa:i. Adasegesisi da Eselama amo meloa dedene i.

12 "Na da Adasegesisi, Besia hina bagade. Na da di, Esela, gobele salasu dunu amola Hebene Gode Ea sema bagade dawa:su dunu, dima meloa dedene iaha.

13 Na sia: da na soge huluane ganodini, nowa Isala:ili dunu, gobele salasu dunu amola Lifai dunu, nowa da dima sigi masusa: dawa:sea, ilia da masunu da defea.

14 Na amola na gasolo dunu fesuale gala da di Yelusaleme amola Yuda soge amoea hou abedema:ne asula ahoa. Di da dia Gode Ea sema amola hamoma:ne sia:i amoma ouligisu dunu. Amaiba:le, amo dunu ilia sema amoma nabasu hou ba:la masa.

15 Na amola na gasolo dunu da gouli,

silifa amola eno iasu liligi, Isala:ili Gode
amo Ea Debolo diasu da Yelusalemega
diala amoga legemusa:, dilima imunusa:
dawa:lala. Amaiba:le, amo liligi, di lale,
gaguli masa. 16 Di ahoasea, gouli amola sil-
ifa dia Ba:bilone sogega lidi amo Godema
imunusa: Isala:ili dunu amola gobele
salasu dunu amola ilia da ilia Gode Ea
Debolo diasu Yelusaleme ganodini amoma
i, amo amola gaguli masa.

17 Amo muniga, dawa:iwane bidi lama.
Di bulamagau, sibi gawali, sibi mano,
gagoma amola waini, amo Yelusaleme De-
bolo diasu ganodini oloda da:iya gobele
salasu hamoma:ne, bidi lama. 18 Di da
liligi gouli amola silifa hame lai oda mogili
dialebe ba:sea, dia fi dunu ilia hanaiga,
Gode Ea hanai defele, liligi lamu da de-
fea. 19 Di da ofodo huluane debolo diasu
amo ganodini hawa: hamoma:ne dima
i, amo Yelusalemega doaga:sea, Godema
ima. 20 Amola adi liligi eno dia Debolo
diasu amogili lamusa: hanai galea, amo
liligi di hina bagade ea muni lelegesu
amoga lama.

21 Amola na da eagene muni ouligisu dunu
Guma:dini Iufala:idisi soge amo ganodini
ilima amane sia:sa. ‘Esela gobele salasu
dunu amola Hebene Esalebe Gode Ea
sema bagade dawa:su dunu amo da dilima
liligi adole ba:sea, hedolowane ema ima.
22 Huluane ima. Be silifa ea dioi defei 3,400
gilogala:me, widi ea dioi defei 10,000 gilo-

gala:me, waini ea defei 2,000 lida amola olife susuligi ea defei 2,000 lida amo defei mae baligima. Be deme ilia hanai defele ima. 23 Noga:le dawa:ma! Liligi huluane Hebene Esalebe Gode da Ea Debolo diasu ganodini legemusa: dawa:sea, amo ima. Bai, agoane hamosea, E da hobea nama, amola fa:no mabe Besia hina bagade dunu ilima hame ougimu. 24 Dilia eagene dunu! Dilia gobele salasu dunu, Lifai dunu, gesami hea:su dunu, sosodo aligisu dunu amola debolo hawa: hamosu dunu huluane ilima eagene su (da:gisi) maedafa lama.

25 Di, Esela! Gode da dima bagade dawa:su ia dagoiba:le, di ouligisu dunu amola fofada:su dunu ilegema. Ilia da dunu huluane Guma:dini Iufala:idisi soge ganodini Gode Ea sema amola hamoma:ne sia:i amoma fa:no bobogesa, amo ouligima:ne sia:ma. Amola nowa da Gode Ea sema hame dawa:sa, ilima amo sema olelema.

26 Nowa dunu da Gode Ea sema o Besia eagene sema amo hame nabasea, amo dunuma hedolowane se dabe ima. Ema agoane se dabe ima. Medole legema o mugululi masa:ne, sefasima o ea liligi huluane lama o se iasu diasu amo ganodini salima."

Adadegesisi da amo meloa dedene, Eselama i.

Esela da Godema Nodosu

27 Esela e amane sia:i, "Ninia aowalali ilia Hina Godema nodoma! Gode da Besia hina bagade ea dogo ganodini olelebeba:le, e da Hina Gode

Ea Debolo diasu Yelusaleme amo ganodini amo
nodone fidisu. 28 Gode da nama asigidafa hou
hamobeba:le, Besia hina bagade, ea gasolo dunu
amola ea gasa bagade ouligisu dunu huluane da
nama hahawane gala. Na Hina Gode da na dogo
denesiba:le, Isala:ili fi ouligisu dunu bagohame
da na sia:beba:le mugululi asi fisili, na sigi bu
Isala:ili sogega buhagisa.

8

Dunu Mugululi Asi Buhagi

1 Isala:ili fi ilia mugululi asili hina bagade
Adasegesisi ea ouligibi amo galu, Esela amola
gilisili Yelusaleme moilai bai bagadega buhagi,
amo fi ouligisu dunu ilia dio da hagudu dedei.

2-14 Gesiome da Finia:se fi ilima ouligisu esalu.
Da:niele da Idama fi ilima ouligisu esalu.
Ha:dase (Sieganaia egefe) da Da:ibidi fi ilima
ouligisu esalu.
Segalia da Ba:ilose fi ilima ouligisu esalu. Ea
fi dunu amo 150 da e amola gilisili buhagi.
Ilia aowalali dio da buga ganodini dedei
dialebe ba:i.
Elihouini (Selahaia egefe) da Ba:iha:de
Moua:be fi ilima ouligisu esalu. E da dunu
200 amo oule asi.
Sieganaia (Yaha:isiele egefe) da Sa:du fi ilima
ouligisu esalu. E da dunu 300 oule asi.
Ebede (Yonada:ne egefe) da A:idini fi ilima
ouligisu esalu. E da dunu 50 oule asi.
Yisa:ia (A:dalaia egefe) da Ilame fi ilima
ouligisu esalu. E da dunu 70 oule asi.

Sebadaia (Maigele egefe) da Siefadaia fi ilima ouligisu esalu. E da dunu 80 oule asi.
Oubadaia (Yihaiele egefe) da Youa:be fi ilima ouligisu esalu. E da dunu 218 oule asi.
Sieloumide (Yousifaia egefe) da Ba:inai fi ilima ouligisu esalu. E da dunu 160 oule asi.
Segalia (Biba:iai egefe) da Biba:iai fi ilima ouligisu esalu. E da dunu 28 oule asi.
Youha:ina:ne (Ha:gada:ne egefe) da A:saga:de fi ilima ouligisu esalu. E da dunu 110 oule asi.
Ilifelede, Yiuele amola Siema:iya da A:douniga:me fi ouligi. Ilia da dunu 60 oule asi. Be ilia da fa:no agoane buhagi.
Udai amola Sa:ge da Bigifa:i fi amo ouligi. Ela da dunu 70 oule asi.

Esela da Debolo Diasuga Hawa: Hamoma:ne, Lifai Dunu Ilegei

15 Na da amo dunu huluane gilisili, dunuga ogai hano amo da Aha:ifa moilaiga doaga:sa amo gadenene eso udiana esalu. Na da amo-gawi ba:loba, gobele salasu dunu mogili ba:i, be Lifai dunu hame ba:i. 16 Na da Isala:ili fi ouligisu dunu sesegeane amo nama misa:ne sia:i. Amo da Eliesa, Eliele, Siema:iya, Elena:ida:ne, Ya:ilibe, Elena:ida:ne, Na:ida:ne, Segalia amola Mesiala:me. Amola na da olelesu dunu aduna amo Yoialibe amola Elena:ida:ne amo nama misa:ne sia:i. 17 Na da amo dunu Gasifia moilai dunu fi gilisisu amo ilia ouligisu dunu Idou, amola ea fidisu dunu (amo da Debolo hawa: hamosu dunu), ilima ilia da ninima Gode Ea

hawa: hamosu dunu debolo diasu ganodini
hawa: hamoma:ne amo ninima asunasimu, amo
adole ba:musa: na da amo dunu asunasi. 18 Gode
da Ea Asigidafa Hou amoga fidibiba:le, ilia da
Sielibaia, egefe amola yolalali gilisili 18agoane
ninima asunasi. Sielibaia da Lifai fi dunu sosogo
fi Milalai amo ganodini esalu. 19 Ilia da Milalai
fi dunu aduna amo Hasiabaia, Yisa:ia amola ilia
sosogo fi dunu 20 eno ninima asunasi. 20 Amola
debolo hawa: hamosu dunu eno 220 agoane ilia
da asunasi. Hina bagade Da:ibidi amola eagene
ouligisu dunu da amo dunu ilia aowalali dunu
amo ilia Lifai dunu fidima:ne ilegei dagoi. Ilia
dio huluane da dedei dagoi ba:i.

Esela da Dunu Huluane Ha:i Mae Nawane Sia:ne Gadosu Ouligi

21 Aha:ifa dunuga ogai hano bega:, na da dunu
huluane ilima ilia da ha:i mae nawane amola ilia
hou fonobone, Godema sia:ne gadoma:ne sia:i.
Amola ninia da logoga ahoasea, Gode da bisili
masa:ne amola ninia amola ninia mano amola
ninia liligi huluane amo gaga:ma:ne, ninia da
Ema sia:ne gadoma:ne, na da sia:i. 22 Na da
gogosia:iba:le, na da Adasegesisima e da nini
gaga:ma:ne, dadi gagui gilisisu asunasima:ne
hame sia:i. Bai na da musa: ema adoi, amo
Gode da nowa dunu da Ea hou dafawaneyale
dawa:sea, lalegagusea, E da amo dunu noga:le
hahawane dogolegele fidisa. Be nowa da Ea hou
higasea, E da hahawane hame ba:sa, amola amo
dunuma se dabe iaha. 23 Amaiba:le, ninia da ha:i
mae nawane Godema amo E da nini gaga:ma:ne

sia:ne gadosu. Amola E da ninia sia:ne gadosu nabi.

Gode Ea Debolo Diasu Amoma Udigili Iasu Liligi

24 Gobele salasu hina dunu gilisisu amoga na
da Sielibaia, Hasiabaia amola dunu eno nabuane
gala amo ilegei. 25 Na da goe liligi ilia dioi
defei ba:i, amo silifa, gouli amola ofodo amo
Adasegesisi, ea fidisu dunu, eagene ouligisu
dunu amola Isala:ili fi dunu da Debolo fidima:ne
i, amo na da gobele salasu dunuma i. 26 - 27 Na
ilima i liligi amo da goea.

Silifa...22 dane
Silifa Ofodo 100...70 gilougala:me
Gouli...3,400 gilougala:me
Gouli ofodo 20...8.4 gilougala:me
Balasi ofodo (noga:idafa gouli defele) 2

28 Na da ilima amane sia:i, "Hina Gode da
dilia aowalali fi ilia Godedafa. Amola dilia
da Hina Gode Ea hadigi sema momogili gagai
dunu. Amola silifa ofodo amola gouli ofodo,
dilia da Ema hahawane udigili iasu gaguli misi,
amo amola da Godema hadigi sema momodale
ligiagai. 29 Amo liligi noga:le ouligilalea, Debolo
diasuga doaga:ma. Amogawi, gobele salasu
sesei amo ganodini, amo liligi gobele salasu
ouligisu dunu, Lifai ouligisu amola Isala:ili fi
Yelusaleme amo ganodini esala ilia ouligisu dunu
ilima ima!" 30 Amaiba:le, gobele salasu dunu
amola Lifai dunu ilia da silifa, gouli amola ofodo
lale, Yelusaleme Debolo diasuga gaguli masa:ne
ouligi.

Yelusalemega Buhagisu

31 Oubi magobo amoga, eso 12 amoga, ninia
da Aha:ifa Hano (dunuga ogai hano) amo fisili,
Yelusalemega doaga:musa: asi. Ninia Gode da
nini sigi asi. Ha lai dunu da nini logo leg-
esa:besa:le, nini ahoanoba, ninia Gode da noga:le
ouligisu. 32 Ninia Yelusalemega doaga:le, eso
udiana agoane helefi. 33 Amanoba, eso biyadu
amoga ninia da Debolo diasuga heda:le, silifa
amola gouli gaguli, gobele salasu dunu ea dio
amo Melimode (Ulaia egefe) ema i. Melimode
ema gilisi dunu da Elia:isa (Finia:se egefe) amola
Lifai dunu aduna amo Yosaba:de (Yesua egefe)
amola Mouadaia (Binuai egefe). 34 Ilia da liligi
huluane idili, amola amo ilia dioi defei buga
ganodini dedei.

35 Dunu huluane mugululi asi buhagi amo da
Isala:ili Godema gobele salasu hamomusa: liligi
gaguli misi. Ilia da Isala:ili dunu ilia wadela:i hou
huluane bu hahamoma:ne, bulamagau gawali
12 agoane, sibi gawali 96 agoane amola sibi
mano 77 agoane, amo gobele salasu hamoma:ne
iasu. Amola ilisu ilia Wadela:i Hou Gogolema:ne
Olofoma:ne Iasu, goudi 12 amo gobele salasu
hamoma:ne i. Amo ohe fi huluane ilia Hina
Godema gobele salasu hamoi dagoi. 36 Amola
ilia da meloa dedei amo Adasegesisi da ilima i,
amo ilia da Guma:dini Iufala:idisi eagene dunu
amola ouligisu dunu ilima i. Amalu, amo dunu
da ilima amola Debolo diasu sia:ne gadosu hawa:
hamoma:ne fuligala:i.

9

Esela da Yu Dunu da Yu Hame Uda Lasu amo Nabi

1 Amalalu, Isala:ili fi ouligisu dunu mogili da
nama sia:na misini, gobele salasu dunu amola
Lifai dunu da dunu fi ilima na:iyado soge
amo A:mone, Moua:be, Idibidi, Ga:ina:ne dunu,
Hidaide dunu, Belisaide dunu, Yebiusaide dunu
amola A:moulaide dunu ilima hame afafasu ilia
sia:i. Ilia da amo dunu ilia wadela:idafa hou
hamosu amoma fa:no bobogei dagoi. 2 Yu dunu
da ga fi uda labeba:le, Gode Ea hadigi fi dunu
da wadela:lesi dagoi ba:i. Be Yu ouligisu dunu
amola ouligisu hina dunu, ilia amola da ga fi uda
laiba:le, ilia da amo wadela:i hou amo ganodini
baligili wadela:i hamosu dunu agoai ba:i. 3 Na da
amo sia: nababeba:le, se bagade nabi. Na abula
gadelale, na dialuma hinabo amola mayabo
mogili golole fasili, da:i dioi bagadewane esalu.
4 Na da amanewane da:i dione esaloba, daeya
galu Godema gobele salasu da doaga:i. Amalalu,
dunu da na esaloba, na guba:le sisiga:le aligi. Ilia
da Isala:ili Godema bagade beda:i. Bai Gode da
mugululi asi buhagi dunu ilia wadela:i hou ba:i
dagoi, amola Ea sia: ilia da nabi.

5 Daeya gobele salasu hou da doaga:loba, na da
ni musa: udigili esalua amoga da:i dione esalu,
amoga wa:legadole, amola na abula gadelai ga:i
amola na da muguni bugili, na Hina Godema
lobo ligia gadole, Ema sia:ne gadoi. 6 Na da
amane sia:i, “Na Gode! Na da bagadewane
gogosia:iba:le, Dia hadigi amoma na dialuma
molole gadomu hamedei agoane ba:sa. Ninia

wadela:i hou da bagadedafa, fedege agoane bi
hamone ninia dialuma baligili muagado heda:sa.
7 Musa: aowalali ilia fifi mana, wali wadela:i
hou bu baligili bagadedafa ninia hamonana.
Ninia wadela:i houba:le, ninia hina bagade dunu
amola ninia gobele salasu dunu da ga fi hina
bagade ilia baiga dafai dagoi. Ga fi dunu da ninia
fi dunu medole legele, ilia liligi wamolai amola
mogili udigili hawa: hamomusa: mugululi oule
asi. Ninia wadela:i hou hamoiba:le, bagadewane
gogosiasu, amola waha da amomane diala. Ninia
Hina Gode! 8 Waha, eso fonobahadi amoga,
Di da ninima asigiba:le, ninia se iasu diasuga
fisili masa:ne gadili asunasi, wali ninia da Dia
hadigidafa soge amoga gaga:iwane esala. Di da
wali ninima hadigi ganodini udigili lalusu amola
gaheabolo esalusu ninima i dagoi. 9 Nini da
udigili se iasu diasua esalebe hawa: hamosu
dunu agoai galu, be di da nini se iasu diasua
esalebe hawa: hamoma:ne hame yolesi. Di
da Besia hina bagade dunu ilia asigi dawa:su
olelebeba:le, ilia da ninima asigisu. Ilia da nini
hame fane legei. Be ninia da Dia Debolo musa:
wadela:lesi dagoi, amo bu gagumusa: amola
ninia Yuda soge amola Yelusaleme amo ganodini
gaga:iwane esaloma:ne, ilia da logo doasi dagoi.

10 Be wali, Na Gode! Amo hou da
doaga:beba:le, ninia da adi sia:ma:bela:? Ninia
da Dia sema amola hamoma:ne sia:i bu hame
nabasu. 11 Di da ilima olelebeba:le, Dia hawa:
hamosu dunu amo balofede dunu, da amo
sema amola hamoma:ne sia:i ninima olelei.
Ilia da ninima adoi amane, soge amo ninia da

gesowale fimu da ledo bagade soge. Ga:ina:ne
dunu fi amo ganodini da wadela:i hou bagade
hamobeba:le, soge huluanedafa da ledo bagade
ba:i. 12 *Ilia da ninima amane sia:i, ‘Dilia da amo
soge ganodini hahawane esalumusa: dawa:sea,
amola amo ganodini diligaga fi da eso huluane
hahawane esaloma:ne ilima imunusa: dawa:sea,
dilia amo soge fi ilia uda maedafa lama, amola
ilia muni labe hou amola hou huluanedafa
mae fidima,’ balofede dunu da amane sia:i.
13 Ninia da wadela:i hou bagade hamobeba:le,
se dabe iasu bagade lai. Be ninia Gode, ninia
dawa:. Di da nini hame fane legei, amola
ninia wadela:i hou se dabe iasu defele ninima
hame i. 14 Amaiba:le, ninia da abuliba:le da
Dia hamoma:ne sia:i bu mae nabawane, amo
wadela:i fi ilia uda lama:bela:? Agoane hamosea,
Dia ougi da heda:sea, nini huluane wadela:lesi
dagoi ba:mu. Dunu afadafa esalebe hamedafa
ba:mu. 15 Isala:ili Hina Gode! Di da moloidafa
fofada:su dunu! Di da nini bogoma:ne hame
fane legei! Ninia wadela:i hou Dima fofada:ne
iaha! Ninia da Dia hadigi amoga misunu da
ninima hamedei liligi agoai,” Esela da amane
sia:ne gadoi.

10

Ilia Ga Fi Uda Lai amo Fisiagamusa: Ilegei

1 Esela da Debolo midadia beguduli, di-
nanawane Isala:ili dunu ilia wadela:i hou fo-
fada:nanu, amalu Isala:ili fi gilisisu bagade amo
dunu, uda amola mano da guba:le sisiga:le

* **9:12:** Gadili Asi 34:11-16; Mousese ea Malasu 7:1-5

ha:giwane didigia:lalu. 2 Amalalu, Sieganaia (Yi-
haiele egefe amola Ilame fi dunu) da Esela ema
amane sia:i, “Ninia da Godema dafawaneyale
dawa:su yolesi dagoi. Bai ninia da ga fi uda lasu
hou hamosu. Be Gode da Isala:ili dunu hame
fisimu.

3 Waha, ninia da Godema dafawaneyale ilegele
sia:mu da defea, amo ninia da amo uda amola
ilia mano fisiagamu da defea. Di amola eno dunu
da Gode Ea Sema amoga noga:le fa:no bobogesa.
Amaiba:le, ninia da dilia sia: defele hamomu.
Ninia Gode Ea sema amola hamoma:ne sia:i
amoma noga:le fa:no bobogemu. 4 Be di fawane
da amo hou olelema. Ninia da dia baligia aligili
fuligala:mu. Amaiba:le, amo defele masa:ne
hamoma.

5 Amaiba:le, Esela da amo hou hamoi. Ea
hamoma:ne sia:beba:le, gobele salasu ouligisu
huluane, Lifai fi ouligisu dunu huluane amola
dunu eno huluane da Gode Ea Dioba:le, Sie-
ganaia ea sia:i amo defele ilegele hamomu sia:i.
6 Amalalu Esela da Debolo midadi fisili asili,
Ilaiasibi egefe Yihouha:ina:ne amo ea diasu gan-
odini golili sa:ili, mugululi asi buhagi dunu ilia
wadela:i hou dawa:beba:le, amo gasia ha:i amola
hano mae nawane dinanu. 7 Ilia da Yelusaleme
amola Yuda soge huluane amoga, sia: amane
lalaba lai, mugululi asi buhagi dunu huluane
da Yelusalemega gegedoma:ne sia:si. 8 Amo da
Isala:ili ouligisu dunu ilia sia:i. Eso udiana aligili,
nowa dunu da hame masea, ea liligi huluane
enoga lai dagoi ba:mu, amola e da Isala:ili fi
amoga fadegai dagoi ba:mu.

9 Eso udiana mae aligili, oubi sesege amola eso
20 amoga, dunu huluane Yuda soge amola Bedi-
amini soge amo ganodini esalu da Yelusalemega
gegedole, Debolo gagoi amo ganodini gilisili
esalebe ba:i. Gibu bagadewane dasu amola dunu
huluane da yagugui. Bai ilia da gibuga anegagi
amola gilisisu bai da bagadeba:le, ilia da beda:i.

10 Gobele salasu dunu Esela da wale gadole,
ilima amane sia:i, “Dilia da dafawaneyale hame
dawa:su hou hamoi dagoi. Dilia da ga fi uda lai
dagoiba:le, Isala:ili fi amo ganodini wadela:i hou
bagade dialebe ba:sa. 11 Amaiba:le, waha dilia
wadela:i hou amo dilia aowalalia Hina Godema
fofada:ma! Amasea, E da dilima hahawane
ba:mu. Dilia ga fi dunu dilia soge ganodini esala
ilima afafama. Amola dilia ga fi uda huluane
fisiagama!”

12 Dunu huluane da ha:giwane wele sia:i,
amane, “Ninia da dia hamoma:ne sia:i defele
hamomu!” 13 Be ilia da eno amane sia:i,
“Dunu gilisi da bagadedafa amola gibu bagade
daha. Ninia da udigili hamega gadili lelemu
da hamedei. Ninia da dunu bagohame amo
wadela:i hou hamoi dagoi. Amaiba:le, eso afaega
o adunaga hahamomu da hamedei. 14 Ninia
ouligisu dunu da Yelusalemega esalu amo hou
ouligimu da defea. Amasea, eso afae ilegemu da
defea. Amoga, nowa dunu da ga fi uda lai galea,
e amola ea moilai ouligisu dunu amola fofada:su
dunu gilisili misunu da defea. Amasea, Gode
da amo ninia wadela:i hou hamobeba:le ougisa,
amo E da yolesimu.” 15 Dunu huluane ilia da amo
hou da defea sia:i. Be A:sahele egefe Yonada:ne,

Digifa egefe Yasiaia, Misiala:me amola Sia:bidai (Lifai dunu), ilia da hame fuligala:su.

16 Be mugululi asi buhagi dunu huluane da amo hou fuligala:beba:le, gobele salasu dunu Esela da fi ouligisu dunu mogili ilegele, ilia dio dedei dagoi. Eso age oubi nabuane amoga, ilia da amo hou muni abodesu. 17 Oubi udiana fa:no amoga ilia da dunu huluane amo da ga fi uda lai, amo ilia hou abodei.

Dunu da Ga Fi Uda Lai

18 Dunu da ga fi uda lai amo ilia dio da hagudu dedei.

Gobele salasu dunu da ga fi uda lai ilia fi dio da Yosiua amola ea yolalali (Yihosada:ge egefe) fi. Amo dunu ilia ga fi uda lai ilia dio da Ma:iasiai, Eleisa, Ya:ilibe amola Gedalaia.

19 Amo dunu ilia uda fisiagamusa: sia:i, amalu ilia sibi gawali Godema gobele salasu hamoi, ilia wadela:i hou dodofema:ne. Eno dunu da ga fi uda lai amo ilia fi dio amola ilia dio da hagudu dedei diala:-

20 Ime fi...Hana:inai amola Sebadaia.
21 Ha:ilime fi...Ma:iasiai, Ilaidia, Siema:iya, Yihaiele amola Asaia.
22 Ba:sie fi...Eliounai, Ma:iasisi, Isiama:iele, Nida:niele,
Yosaba:de amola Elasa.
23 Lifai fi dunu...Yosaba:de, Simiai, Gila:iya (eno dio da Gelida),
Bedahaia, Yuda amola Eleisa.
24 Gesami Hea:su fi...Ilaiasibi
Debolo sosodo aligisu fi...Sia:lame, Dileme amola Uli
25 Eno dunu amo da ga fi uda lai da amo,

Ba:ilose fi...Lamaia, Isaia, Ma:lagaia, Midi-amini, Elia:isa,
Ma:lagaia amola Bina:ia
26 Ilame fi...Ma:danaia, Segalia, Yihaiele, A:badai, Yelemode
amola Ilaidia
27 Sa:du fi...Eliounai, Iliasibi, Ma:danaia, Yelemode, Sa:iba:de
amola Asaisa
28 Biba:iai fi...Yihoha:ina:ne, Ha:nanaia, Sa:ba:yai amola A:dalai
29 Ba:inai fi...Misiala:me, Ma:lage, Ada:iya, Ya:isiabe, Sia:le amola
Yelemode
30 Ba:iha:de Moua:be fi...A:dana, Gila:le, Bina:ia, Ma:iasiai, Ma:danaia,
Bisa:liele, Binuai amola Ma:na:se
31 - 32 Ha:ilime fi...Eleisa, Isiya, Ma:lagaia, Siema:iya, Simiane,
Bediamini, Ma:lage amola Siemalaiya
33 Ha:isiame fi...Ma:dina:yai, Ma:dada, Sa:iba:de, Ilifelede, Yelemai,
Ma:na:se amola Simiai
34-37 Ba:inai fi...Ma:yada:yai, A:mala:me, Iuele, Bina:ya, Bidiya,
Giluhi, Fana:ya, Melimode, Ilaiasibi, Ma:danaia,
Ma:dena:yai amola Ya:ya:su.
38-42 Binuai fi...Simiai, Sielemaia, Na:ida:ne, Ada:iya, Ma:gana:dibai,
Sia:isiai, Siala:yai, Asa:iliele, Sielemaia, Siemalaiya,
Sia:lame, A:malaia amola Yousefe

43 Nibou fi...Yiayele, Ma:didaia, Sa:iba:de, Sibaina, Ya:dai,
Youele amola Bina:ia
44 Amo dunu huluane da ga fi uda lai dagoi. Ilia da amo uda fisiagale, amo uda amola ilia mano ga asunasi.
Sia: ama dagoi

GODE EA SIA: IDA:IWANE GALA
The Holy Bible in the Bedamuni language of Papua New Guinea
Buk Baibel long tok ples Bedamuni

Copyright © 2000 Tom Hoey

Language: Bedamuni (Beami)

Translation by: Tom Hoey

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.
You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.
Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2019-12-12

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 13 Dec 2023
28e512c8-4603-5063-83de-bc2fd6fa3b51